

Пойтахтлик меҳмонлардан бири Намангани айланб чиққач: — Шаҳар қисқа даврда шунчалик ўзгариб кетибдики, кўзимга ишонмай қолдим, — дея ҳайратини яширди.

МУҲТАШАМ БИНОЛАР — ЮРТ КЎРКИ

Наманган: қурилиш кўлами тобора кенгаймоқда

Маданий-маърифий, ижтимоий ва ишлаб чиқариш объектларининг сифати алоҳида эътиборга тўрилади. Биноларнинг ташқи ва ички қурилишда миллийлик алоҳида урғу берилади. Замонавий меъморчилик ютуқларидан имконият борича фойдаланилмоқда. Бу борада меъмор ва лойиҳачилар маҳорати гўяда кўл келтирилади. Зотан, пухта ҳисоб-китобсиз, мукаммал лойиҳасиз бирор-бир иншоотни талаб даражасида қуриш мумкин эмас.

Истиқлол берган имкон

даги 133 ўринли туғруқона биноси бир неча йиллардан буён битмай ётарди. Вилоят ҳокими Т.Жабборовнинг ташаббуси билан ана шу бинони Чуст тиббиёт коллежига айлантиришга қарор қилинди. «Наманганкурлиш» ҳиссадорлик жамиятига қарашли Обиджон Ҳусайнов бош бўлган Чустдаги 91-механизацияланган кўчма жамланма жомаси мазкур бинони жуда қисқа вақт ичида юқори сифат билан мустақилликнинг фойдаланишига топширди.

«Ал-Азиз» ҳиссадорлик жамиятининг ташкил топангага кўп бўлгани йўқ. Бироқ, Анваржон Отабоев этакчи бўлган бу жамият ўзининг ибратли ишлари билан тезда шухрат қозонди. Тендер танловида йирик объект — Наманган муҳандислик педагогика институти академик лицейи мажмуасини қуриш ҳуқуқини қўлга киритди. Бир неча ой ичида 1 миллиондан 325 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиди. 825 ўринли ўқув корпуси 275 ўринли ётоқхона ва бошқа бинолар қад ростлади. Бу мажмуа Наманган шаҳрининг «Дўстлик» кўчаси кўрқига қўрқ қўшиб турибди.

Хим иншоотлари ўз тасарруфига олиб, Шарқ меъморчилиги билан уйғунлашган ҳолда бунёд этишда бошқа турдош корхоналарга ибрат бўлмоқда.

480 миллион 648 минг сўмлик пудрат ишлари бажарган бўлса, жорий йилнинг саккизи ойида бу рақам 879 миллион 391 минг сўмни ташкил этди.

ИЖТИМОЙ МУҲОФАЗА

бу муҳим масала юзасидан жойларда қандай ишлар амалга ошириляпти?

Яқинда Ўзбекистон Республикаси прокуратурасида Ило-раларо мувофиқлаштирувчи кенгаш мажлиси бўлиб ўтди. Республика Бош прокурори ўринбосари П.Бобоқонов бошқарган йиғинда кам таъминланган ва болали оилаларнинг ижтимоий муҳофазасига қаратилган қонунлар ижроси юзасидан ўтказилган текшириш натижалари муҳофиза қилинди.

Мамлакатимизда пахта йиғим-терим мавсуми қизғин давом этмоқда. Айни пайтда қишлоқ хўжалигида меҳнат қилаётган барчанинг асосий мақсади етиштирилган ҳосилни ёғин-сочини қулларга қолдириш йиғин-терим олиштиришга қаратилган. Шу боис мавжуд ишчи кури, техника, терим учун зарур барча воситалар бу ишга жалб қилинган. Ҳар қуни республикамизда йиллик режанинг 1,3-1,5 фоизи миқдорда қимматбахо саннат хомашеси тайё-

сотиш шартнома топшириғини биринчи бўлиб уйдалаб келатган Андижон вилояти пахтакорлари жорий йилда ҳам матонат кўрсатдилар. Топшириқ 14 сентябрдақ бажарилиди, давлат қабул пунктларида 305 минг тоннадан ортиқ қимматбахо саннат хомашеси етказиб берилди. Вилоят пахтакорлари режага қўшимча яна 50 минг тонна «оқ олтин» топшириб олган мажбуриятлари ҳам бажарилиди. Андижонликлар қўлга киритган бу галабада, албатта, «Пахта банк»-

ди. Бу табиғий, хўжаликлар иқтисодиётини мустаҳкамлайди.

ТЕРИМ СУРЪАТИ МАНФААТДОРЛИККА БОҒЛИҚ

мазкур вазифани «Пахта банк» жомаси таъминламоқда

лар билан етти беш кунлик учун ҳисоб-китоб қилинди. Яъни 53 миллиард сўм атрофида маблағ тарқатилди. Жорий йилда мамлакатимиз пахтакорлари давлатга 3795,6 минг тонна юқори сифатли хомаше етказиб берилди. Мутахассисларнинг берган маълумотларига қараганда далаларда режани қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилган. Айни пайтда ҳар бир килограмм йиғинтириб олинган пахта учун 22 сўмдан, ингичка толали хомаше учун эса 24 сўмдан ҳақ тўланаётгани терим суръатини оширмоқда. Шунингдек, пахтани машинада терайтган механизаторлар ва мавсумда бевосита иштирок этган жойлардаги ишчилар ҳамда хомашени транспортда ташиниш одамлари ҳам бажараётган уюшмаларга қараб меҳнат ҳақи ҳар беш кунда бериб бориляпти.

нинг ҳам алоҳида ҳиссаси бор. Вилоятдаги терим мавсуми иштирокчиларига ҳозиргача 7,5 миллиард сўм миқдорда нақд пул тарқатилди. Теримчилар ўз вақтида маблағ билан таъминлаб турилганлиги етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатда нес-нобуд қилмасдан йиғинтириб олиш имконини бериди.

Моддий манфаатдорлик яниси йўлга қўйилганлиги боиси кўпгина жойларда кунлик суръатда юқори натижаларга эришилмоқда. Бухоро, Хоразм, Наманган, Навоий, Жиззах ва Сирдарё вилоятларини шулар жумласига кириши мумкин. Мазкур вилоятлар далаларидан ҳар қуни йиллик топшириқнинг 1,5-2,3 фоизи миқдорда «оқ олтин» йиғинтириб олинмоқда. Давлат омондорлига топширилган хомашенинг асосий қисми биринчи навларга қабул қилини-

Германиянинг бирдамлик байрами

3 октябрь куни Германия Федератив Республикасининг миллий байрами — Германия бирдамлиги куни нишонланади. Шу муносабат билан мазкур мамлакатнинг Ўзбекистондаги Факулдада ва Мухтор элчиси Мартин Хеккер оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашув ўтказди.

Отадай улуғ, онадай азиз...

Пойтахтимиздаги 18-машинасозлик колледжиде умумхалқ байрами — Ўқитувчилар ва мураббийлар куни муносабати билан таъбир ўтказилди. Коллеж директори Равшан Жўраев таъбирни очар экан, ҳамкасбларини байрам билан қўтлади. Ҳар бир нафар меҳнат фахрийсиз, уста-муҳандис муаллимларга Тошкент шаҳар ҳокимияти касб-хўнар таълим бошқармасининг фахрий ёриқларини топширди. Сўнгра байрам дастурини ўқувчилар давом эттирдилар. Коллежнинг бухгалтерия, тикувчилик, «ЭХМ» ва бошқа гуруҳлари тайёрлаган рақс ва куй-қўшиқлар даврага кўтаринкилик бахш этди.

Фарога вилоятда йиғим-терим қизғин паллага кирган. Фароналиклар жорий йилда шартномага кўра давлат қабул пунктларида 362 минг тонна хомаше топширишлари керак. Айни пайтда вилоятда ҳар қуни йиллик режанинг 1,0-1,5 фоизи миқдорда «оқ олтин» тайёрланмоқда. Шу қунига далалардан йиғинтириб олинган хомаше 305 минг тоннадан ошди. Теримнинг бундай юқори суръатларда давом этаётганлиги табиғийки, бу ерда ҳам «Пахта банк»-

байрам сифатида 1991 йилдан буён нишонлаб келинади. Бу йил немиш халқи ўн биринчи марта шу санани қаршиламоқда. Тантаналарда немиш халқининг азалий қўшиқлари бўлмиш Польша ҳамда Франциядан ҳам кўп сонли меҳмонлар иштирок этгади.

Шуниси диққатга сазоворки, илм даргоҳида жами 24 нафар ўқитувчи: иккита фан номзоли, олти олий тоифали ўқитувчи, беш нафар 1-тоифали ўқитувчи турли мутахассислик бўйича ўқувчиларга дарс ўтмоқда. Улар орасида ўзбек, рус, татар, корей ва бошқа миллат вакиллари бор. Ана шундай фидойи муаллимлар туфайли жорий йилда ҳисоблаш техникаси ва компьютер тизимини фойдаланиш, ҳисоб ва молия, автомобиль таъмирлаш ва фойдаланиш технологияси ҳамда тикувчилик технологияси бўйича 42 нафар иқтидорли йиғит-қиз имтиёзли диплом олди.

Низомий номли ТДПУ «Чақириққача ҳарбий таълим мутахассислигининг 10 йиллик муносабати билан 2001 йил 10 октябрда иланий услубий конференция ўтказида ва ўтган 10 йил давомида биттириб кетган собиқ талабаларни таклиф қилади.

Халқ табobati

Президентимиз Ислам Каримов халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгашида яқинда бўлиб ўтган навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида солиқни сақлаш масалалари хусусида тўхталиб, жумладан, пойтахтимизда тўрт мингга яқин хусусий тиббиёт муассасаси, махсус гувоҳномалар асосида 262 нафар шифокор хусусий тиббиёт амалиёти билан шуғулланганларини ижобий мисол тариқасида қайд этди.

Зеро, молиявий жиҳатдан ўзини ўзи қоллайдиган, янги иш ўринлари очилишига кўмаклашадиган, энг муҳими, даволаш даражаси юқори бўлган бундай шифо масканларининг одамлар ишончини қозониб бораётгани диккатга моликдир.

Дарҳақиқат, халқимиз саломатлигини сақлашда самарали оғиб бораётган хусусий тиббиёт марказлари, шифохоналар, тиббий фирмалар нафақат пойтахтда, балки мамлакатимизнинг турли бурчакларида ҳам мавжуд. Минглаб беморларнинг ихлоси ва раҳматига сазавор бўлиб келаётган ана шундай даргоҳлардан бири Самарқанд вилояти Каттакўрғон туманидаги «Эргаш ота» хусусий тиббиёт марказидир. Халқ табobati усулида даволашга асосланган ушбу шифохона бош ҳакими Бердиқул Эргашевга мижозлар ўрганиб қолишган.

Биз Бердиқул ҳақими фаолияти билан яқиндан танишимиз мақсадида тиббиёт марказига борганимизда, аввало, шу ерда дардига шифо топаётган беморлар фикри билан қизиқдик.

— Менинг ўт пуфакимда тош тўпланган, — дейди пойтахтдан дардига малҳам излаб келган Насиба опа Тураҳужаева. — Шифокорлар менга тош ҳажми катта бўлгани сабабли уни фақатгина жарроҳлик операцияси ёрдамида олиб ташлаш кераклигини кўп мартаба айтишган. Мен операцияга рози бўлмадим, анча вақтгача қийналиб юрдим. Бу ерда даволаниб кетган кўшимдан шу марказ ҳақида эшитиб, аввал халқ табobati усулида даволанишга қарор қилдим. Мана, келганимга ўн кун бўлди, докторга раҳмат, ўт қопимдаги тошлар майдаланиб тушди. Энг муҳими, бу жараёнда умуман оғриқ сезаётганим йўқ.

— Мени бу ерда олиб келишганда, умуман юрөл-

май қолган эдим, — дейди жиззалик Роҳида ая. — Бир неча кун даволанганимдан кейин ошқозон оғриғи, танамдаги ортиқча тузалар, ички аъзоларимдаги шамоллаш асоратларидан қутулдим, бирининг ёрдамисиз юрадиган бўлдим.

— Биз турмуш ўртоғим иккимиз Қашқадарёдан келдик, — дея суҳбатга кўшилишга мисал бўлиб айтди. — Мени анча йиллардан буён буйрак, жигар ва нафас йўлларидаги оғриқ қийнар эди. Мана шу марказда даволаниб кетган дўстларимнинг маслаҳати билан бу ерда келдим. Адашмабман, қисқа муддат ичида анча умимга келиб қолдим.

Мижозларнинг табиб ва марказ ҳақидаги илиқ фикрларини эшитиб

бўлгач, Бердиқул Эргашев билан суҳбатлашимиз учун бош ҳақим хонасига йўл олдик.

— Бердиқул ака, табиб-ли Яратган томонидан инсонга берилган қобилият, неъмат, дейишди. Шу маънода, сизнинг ҳам томиригизда табиблик қони оқмоқда. Шундай эмасми?

— Тўғри. Мен марказдан олиб кишлоқда ўсганман. Шундай бўлса-да, бо-

римдан бошлаб мактабда чуқур билим олишга ҳаракат қилдим. Мактабим олтин медалга тамомлағач, Самарқанд давлат тиббиёт институтининг даволаш факультетига ўқишга кирдим. Талабалик кезларимда жарроҳлик мутахассислигини ўрганишдан ташқари, Шарқ табobati сир-синоатлари билан танишиб бордим. Кейин эса, бутун фаолиятимни халқ

да билимимни чарқладим, ўша ерда амалиёт ўтадим.

— Бугунги кунда сиз, хусусий тиббиёт марказига эгасиз. Мана шу марказ ташкил этилиши ҳақида гапириб берсангиз?

— Мен буларнинг барчасини истиқлол шарофатидан, деб биламан. Мана шу тиббиёт марказига айнан истиқлолнинг дастлабки йилларида тамал тоши қўйилган. Дастлаб,

сига келсак, асосан таботабдаги анъанавий усул — қон томирини ушлаб кўриш, кўз, тирноқ ости томирлари ва беморнинг ташқи кўринишига қараб, касаллиқни аниқлаймиз. Шунингдек, замонавий тиббий услубда ҳам ташхис қўйилади. Даволаш эса, асосан шарқона услубда — гиёҳлар, ноёб малҳамлар, шарбатлар ва бошқа безарар омиллар ёрдамида олиб борилади. Бу ишларнинг барчасини, айниқса беморларимизда бўладиган ўзгаришларни малакали шифокор ва ҳамширалар эртало кеч назорат қилиб туради. Мижозларимизга қулайлик яратиш мақсадида, уларни санитария-гигиена жиҳатидан барча шарт-шароитларга эга бўлган хоналарга жойлаштирамиз.

— Марказда даволаш усули Шарқ табobatiга асосланган экан, мижозлар дардига даво бўлаётган дори-дармонлар қаердан олинади?

— Дори-дармонларни асосан, халқ табobatiга таянган ҳолда, табиий неъматлардан ўзимиз тайёрлаймиз. Шифобахш гиёҳларни табиатдан оламиз. Бизнинг минтақада топилмайдиган айрим ноёб ўт ва малҳамларни Сингапур, Испания, Греция каби хорижий мамлакатлардан келтирамиз.

— Марказда чет эл фуқаролари ҳам даволаниши мумкинми?

— Йўқ. Бироқ, фаолиятимиз доирасини янада кенгайтириш мақсадида, барча талабларга жавоб берадиган даволаш биносини қуриб битказганимиздан сўнг, шартнома асосида хорижий фуқароларни ҳам қабул қилишимиз мумкин бўлади.

— Қайси ерда, мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган мижозларимизни даволаш билан чеklangанимиз. Зеро, асл мақсадимиз ана халқимиз саломатлигини сақлашдир.

Зоҳир ТОШЎЖАЕВ суҳбатлашди.

ЭЛ ДАРДИГА МАЛҲАМ БЎЛИБ

далигимдан шифокор бўлишни оруз қилганман. Бунга, сиз таъкидлагандек, томирида табиблик қони оқётгани ҳам сабаб бўлган бўлса, ажаб эмас. Чунки катта дадамиз — Эргаш отанинг ҳақими сифатида кўпчилик одамлар дардига малҳам бўлгани уша даврларда онгимда муҳрланиб қолган ва мен «албатта дўхтур бўламан», деб ният қилганман.

Бу орзуга етишиш мақсадида, ўқувчилик чоғла-

1992 йилдан то 1998 йилга қадар, «Эргаш ота» хусусий тиббий фирмаси сифатида фаолият юритганимиз. Кейин эса, Президент Ислам Каримовнинг 1998 йил 10 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси Солиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш давлат дастурида»ги фармонидан келиб чиқиб фирма фаолиятини кенгайтиришга ҳат қилдик. 1999 йилдан бошлаб «Эргаш ота» хусусий тиббиёт маркази сифатида, имкон қадар халққа хизмат қилиб келмоқдамиз.

— Бердиқул ака, марказга асосан қайси хасталикларга чалинган мижозлар мурожаат этмоқда. Уларга ташхис қилиш ва даволаш усуллари ҳақида қисқача тўхталиб ўтсангиз?

— Тиббиёт марказида, асосан, операцияга муҳтож бўлган ички касалликлар билан оғриган мижозлар даволанмоқда. Амбулатория жарроҳлиги, генетик хасталиклар ва ички касалликлар шулар жумласидандир.

Ташхис қўйиш масала-

ТИШЛАТА ПОТИШМАС ҚҶШНИЛАР

Ён дафтар қатидаги ёзувлар

Йўл бўйидаги чинорларнинг кесилётганини кўрган ўғлим деди: — Бир ҳисобда яхши бўлибди. Қинғир-қийшқ ўсиб, йўлга ётиб қолаётган эди.

— Кўрпсанми, болам, тўғри ўсганларини қолдиришяпти, — дедим мен. — Ҳоёт қонуни бешафқат. Тўғри юриб, тўғри турсанг, тўғри ўссанг, бевақт хазон бўлмайсан.

— Хандонистанинг оғзи очиклари оғзи юмқуларига қараганда олдинроқ емишга айланади.

— Келиннингизни еру кўкка ишонмайсиз. Она кизим, асал кизим, дея бошингизга кўтарасиз, тинчликми, аяси?

— Қайнонам мениям худди шундай эъозлар эдида, додаси, — гурур-ла жавоб қилади аёл.

— Набира деганлари шунчалар ширин эканми?

— Нимасини айтасиз. Мениям улмаси мазали бўлади, ўргилай.

— Қосим совдогарнинг хотинини кўрдигизми, додаси. Устида лама пальто, оёғида италян этиги, бошида сувсар теппак. Қўлларидаги узукларни, қўлқандариди сиргаларни айтинг. Бармоқ букиб чарчойсиз.

— Эри фалокатга учраб, бир этак боласи би-

лан чирқираб қолган Ҳақим тракторчининг хотинини бир кўриб бўлибди. Уйи ана йиқилган, мана йиқилган деб хилвираб турибди. Ўзи еми бола-ларига едиряпти, киймай кийдирыпти, Аммо бевабечора бўлсам, кўнгли пошшо бўлиб яшяпти, — хотинини инсофга чақиради эр.

— Мол-дунёси кўплигидан Эсонбойовча деб ном чиқарган кўшни кишлорлик тоншишимиз туйқудан вафот этди. Дуои фотиҳага бордик. Ҳамроҳим салкам йигирма хонали кўш қоватли, кўш болохонали уйни, ховли ўртасидаги мрамор ховузни, кип-кизил гилалар кўзни олғудай бўлиб турган бағри кенг айвонларни кўриб хайратланди.

— Эссиз, — деди у, — шунча мол-дунё, шохона ҳоёт насиб қилмабди-я.

— Чекланган умрга чекланган бойлик қандак инсонга насиб этади, — шивирлади лабларим.

— Ҳақимнинг нарҳини эшитчот, унинг эгосига деди: — Жуда қиммат-ку, биродар?

— Уйимнинг арзонлигини кий биламан. Лекин кўшнарим тиллога тапчиланган бебаҳо одамлар. Ўшаларнинг ҳисобига бинони тенг баробар қимматга сотмоқчиман.

— Эри фалокатга учраб, бир этак боласи би-

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ.

ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ, ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ, "УСТОЗ" РЕСПУБЛИКА ЖАМЪАРМАСИ. 2001-2002 ўқув йили учун "ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ ДАРСЛИГИ ВА ЎҚУВ АДАБИЁТИ МУАЛЛИФИ" республика танловини ўтказди. ТАНЛОВ ЯҚУНЛАРИ ҚЎЙИЛАТГАЧ:

"Let's study in Japan!" Japanese Grant Aid for Human Resource Development Scholarship (JDS) Program (2002-2003). Ministry of Higher and Secondary Specialized Education with the Collaboration of Embassy of Japan, Japan International Cooperation Agency (JICA) and Japan International Cooperation Center (JICE), offers the scholarship under Japanese Grant Aid program (JDS) to the young people in Uzbekistan in order to provide opportunities for academic research at Japanese higher educational institutions' Master course.

